

Referat

wygłoszony na zebraniu z rodzicami uczniów klasy II^d
dnia 28 01. 2004r.

Temat:

Jak pomóc dziecku w odrabianiu pracy domowej?

Referat opracowała i wygłosiła:
mgr Teresa Jabłońska

Jak pomóc dziecku w odrabianiu pracy domowej?

W pierwszych latach nauki szkolnej dziecko nie ma jeszcze wykształconego nawyku samodzielnego uczenia się. Do takiej pracy trzeba go stopniowo przygotować. W szkole robią to nauczyciele, ale potrzebna jest również pewna liczba ćwiczeń, które uczeń wykonuje w domu. Nauczyciel nie może ograniczać się do pracy z dziećmi tylko w czasie zajęć w szkole. Powinien w przemyślany sposób planować naukę domową ucznia, która będzie integralną częścią zajęć szkolnych oraz pomagać uczniowi w organizowaniu w warunkach domowych własnego mini-warsztatu pracy naukowej.

Od klasy pierwszej należy przygotowywać i przyzwyczajać dziecko do samodzielnej, planowej nauki domowej, a dobór i rodzaj zadań będzie zależał od celu, jaki postawi nauczyciel, od możliwości rozwojowych dziecka oraz warunków do ich realizacji.

Według J. Zborowskiego - nauka domowa jest integralną częścią lekcji szkolnej. Uczniowie na lekcji uczą się, pracują pod kierunkiem nauczyciela, rozwiązują problemy, zdobywają pewną wiedzę i umiejętności. W pracy domowej zaś utrwalają tę wiedzę, a poprzez ćwiczenia usprawniają zdobyte wiadomości.

Praca domowa spełnia, zatem określone funkcje, których celem jest powtarzanie i utrwalanie wiadomości i umiejętności zdobytych w szkole. Konieczne jest, zatem zapewnienie dziecku odpowiednich warunków do nauki w domu.

Należy urządzić dziecku stałe miejsce pracy. Powinno mieć własny stolik, biurko, gdzie będzie układało książki i zeszyty oraz inne potrzebne do nauki przybory. Powinno mieć własny kącik do pracy, aby w sposób spokojny i uporządkowany odrabiać lekcje.

Ogromny wpływ na rezultaty w nauce ma zdrowie dziecka. Należy pamiętać o tym, żeby zapewnić mu prawidłowe odżywianie i odpowiednie warunki higieniczne niezbędne do pracy umysłowej, takie jak potrzeba wietrzenia pomieszczeń oraz spokój i cisza podczas nauki domowej. Głośne rozmowy

domowników, kręcenie się, zamieszanie, odrywanie dziecka od pracy, włączone radio lub telewizor nie sprzyjają koncentracji uwagi na odrabianej pracy.

Dobrym sposobem na wdrażanie dziecka do samodyscypliny jest ustalony w rodzinie porządek dnia, w którym przeznaczają się czas na różne zajęcia.

W związku z tym jest czas na odrabianie lekcji, czytanie, zajęcia poświęcone na zainteresowania poszczególnych członków rodziny, także dzieci. Taka racjonalna organizacja życia w rodzinie, to nic innego jak przyzwyczajanie dziecka do planowania czasu poświęconego na naukę i czasu wolnego, wykorzystywanego np. na zabawę. Nawyk uczenia się codziennie w tych samych godzinach powoduje szybsze wykonywanie czynności przygotowawczych i szybszą koncentrację w pracy nad lekcjami.

Bardzo ważnym elementem wpływającym na jakość odrabianej pracy domowej jest odpowiednio dobrany odpoczynek i chwile relaksu. Rodzice powinni regulować proporcje między czasem nauki i odpoczynku w domu. Zalecane jest stosowanie krótkich przerw we właściwym momencie, połączonych np. z ruchem na świeżym powietrzu. Jeżeli po czasie przeznaczonym na regenerację fizyczną psychiczną dziecko nie ma chęci do odrabiania lekcji, wykorzystajmy rozmowę o wydarzeniach w czasie pobytu w szkole, która może stanowić zachętę do pracy i jednocześnie przypomnienie tego, co miało miejsce w klasie, czego się dziecko dziś nauczyło. Zaproponujmy, by przeczytało nam tekst, z którego dostało dobrą ocenę, opowiedziało coś ciekawego lub pokazało co napisało w czasie lekcji. Pochwała, zachęta działa na dziecko stymulująco i rozwija jego własną inwencję. To właśnie jest najlepsza pomoc i postawa rodziców. Bardzo ważne jest okazywanie przez rodziców zainteresowania sprawami ucznia, dostrzeganie jego sukcesów i porażek, a także pomoc w niwelowaniu trudności i pojawiających się kłopotów w nauce, rozmowy o szkole, o tym, czego się nauczyło, systematyczność w kontrolowaniu odrabianych prac domowych oraz wyników w nauce, stosowanie pochwał i nagród w postaci np. wymarzonego prezentu.

Rodzice mogą i powinni pomagać dziecku w nauce domowej. Pomoc ze strony rodziców musi być właściwa. Zachęta, zainteresowanie nauką, dyskretne naprowadzenie, pobudzenie do działania, to jest najlepsza pomoc rodziców. Nie wolno odrabiać za dziecko zadań, nie podawać gotowych odpowiedzi i rozwiązań, nie czytać poleceń do ćwiczeń, nie wykonywać prac plastyczno-technicznych. Wyřęczanie dziecka, pomaganie mu w tym, co może wykonać samo przynosi mu liczne szkody. Dziecko takie nie wdraża się do samodzielnej pracy, nie podejmuje wysiłku dla pokonywania własnych trudności, nie wierzy we własne możliwości i zawsze oczekuje na czyjąś pomoc. W czasie odrabiania przez dziecko pracy domowej, rodzice powinni być gdzieś w pobliżu i dyskretnie obserwować i czuwać nad prawidłowym przebiegiem odrabiania lekcji. Nie jest wskazane pozostawianie dziecka samemu sobie. W przypadku zauważenia błędu, należy nakłonić dziecko, zastosować pytania naprowadzające, aby jeszcze raz sprawdziło swoją pracę. Pocięcha odczuje ogromną satysfakcję, gdy sama potrafi zauważyć źle rozwiązane zadanie i go poprawić.

Są jednak sytuacje wyjątkowe, kiedy pomoc rodziców jest niezbędna. Nie ulega wątpliwości, że dziecku trzeba pomóc wtedy, gdy jego rozwój umysłowy jest słabszy, gdy dziecko rozwija się nieharmonijnie, czy też, gdy dziecko jest nieobecne na zajęciach wskutek choroby.

Według powszechnie uznawanych opinii popartych badaniami lekarzy higienistów, najefektywniej pracuje się umysłowo rano - w godzinach od 8 do 11i po południu- od 14 do 17. Rodzice powinni zadbać o to, aby dziecko nie uczyło się zbyt późno (po godzinie 20). Uczeń w młodszym wieku szkolnym powinien spać 10 godzin, gdyż śpiąc krócej jest bardziej nerwowy, niespokojny, pobudliwy lub przeciwnie- ospały i apatyczny, zmęczony, znużony i nie reaguje na polecenia nauczyciela.

Lista czynności dziecka - ucznia w ciągu doby jest długa. Są to: pobyt w szkole, pora odpoczynku najlepiej na świeżym powietrzu, zabawy, oglądanie programu telewizyjnego, czas posiłków, snu, a czasem zajęcia pozalekcyjne. Rodzice

odpowiedzialni za dobre samopoczucie i prawidłowy rozwój swojego dziecka powinni te czynności tak zharmonizować, aby zaspokoić jego wszystkie potrzeby.

W budżecie czasu ucznia odrabianie lekcji powinno znaleźć się na pierwszym planie. W domu powinna panować miła atmosfera, spokój i cisza.

Pierwsze lata nauki małego dziecka, stanowią fundament dla jego dalszego kształcenia. Zadaniem rozsądnych i kochających rodziców powinno być, aby był on trwały i mocny, na którym można będzie budować dalszy pomyślny rozwój intelektualny dziecka.

Literatura:

Kozak H.: Organizacja pracy domowej uczniów klas początkowych. Warszawa 1984.

Raczyńska R.: Jak pomóc dziecku w odrabianiu pracy domowej. Dyrektor Szkoły 1997 nr 7/8.

Więckowski R.: Nauka domowa dziecka w młodszym wieku szkolnym. Życie Szkoły 2/75.

Zborowski J.: Proces nauki domowej ucznia. Warszawa 1961.

Żywno I.: Nauka domowa ucznia klas 1-3. Życie Szkoły 1/2001.